

În urmă cu mai bine de douăzeci de ani, s-a evidențiat în România un tînăr care promitea mult. Talentat, inteligent, plăcut. Îndrăzneț, s-a împus repede. Și frații săi de credință l-au împins înainte... l-au împins atît de bine, încît tînărul nostru, încă ne-copt, s-a pomenit în fundul unei prăpăstii. S-a zis că a căzut de la credință, dar se pare că el avea credința numai în cap.

S-a întîmplat însă un lucru grav, rar întîlnit. Domnul Isus spune că este cu neputință ca cineva să facă minuni în numele Său și să-L poată grăi de rău îndată după aceea (Marcu 9:39). Or, tînărul Iosif Ton nu numai că s-a apucat de o viață ușoară, ci, ca să arate că n-are nici în clin, nici în mîncă cu Răstignitul a proferat blestemății la adresa Mîntuitorului. Din care fapt rezultă că "n-a căzut" de nicăieri, pentru că n-a avut de unde să cadă. Dar a dat la iveală o latură esențială a caracterului său; de fapt, începea să arate că n-avea caracter, fapt evident astăzi pentru toată lumea.

Exemplul trist al multor "naufrațiați în ce privește credința" (1 Tim. 1:19) arată că orice "cădere" doare; cel căzut geme sub povara vinovăției sale. Tînărul nostru nu avea asemenea simțăminte... și a dus-o "bine" ani de zile. Între timp, s-a despărțit de soție, "care nu-i mai corespundea." A ajuns agentul securității - după propria sa mărturisire - și a scris o carte, prima lui carte, împotriva credinței, împotriva jertfei însîngerate a Crucificatului; "fire simțitoare" avea oroare de "sînge." A scris-o însă atît de jignitor încît autoritățile au considerat că nu e posibil să i-o publice - cel puțin pentru moment. Mai tîrziu, securitatea a căutat-o febril, dar, din fericire pentru d-ta frate Iosif Ton, cartea a dispărut.

După aproape zece ani, Iosif Ton se trezește; e ajutat să-și vadă păcatele și - probabil pentru prima oară - se pocăiește. Asta o cred eu; însă mulți, foarte mulți, sînt de altă părere.

După ce-și reface căminul, pleacă din țară cu pașaport în regulă, prin O. N. T., ca turist în Austria. Dar nu se mai întoarce, ci ajunge în Anglia.

Fiindcă în recenta d-tale declarație faci paradă de demnitate și corectitudine față de autoritățile de stat, eu te întreb: a fost corect să fugi din țară, cum ai făcut-o, cu intenția de a nu te mai întoarce, înșelînd vigilența celor care ți-au acordat pașaportul? Fiindcă altfel ar trebui să credem că ai fost trimis de autorități în Anglia, în vederea îndeplinirii unei anumite misiuni: unii, nu puțini, sînt tocmai de această părere.

Dar asta încă nu e totul. Iosif Ton știa bine situația reală din România comunistă; știa că foarte mulți credincioși - în special neo-protestanți - sînt persecutați. Unii abia ieșiseră din închisori, alții erau încă acolo. Avea cunoștința de imixtiunile brutale ale statului în probleme pur interne ale bisericilor și cunoștea atitudinea trădătoare a conducătorilor cultelor care făceau jocul autorităților. Și totuși... paralel cu studiile sale la Oxford, Iosif Ton colindă Anglia și face propagandă favorabilă regimului comunist din România, comparîndu-l pe cei care descriau situația reală din țară. Se manifestă din nou lipsa de caracter.

Ambasada română din Londra îl încurajează și-l susține, asigurîndu-l că se poate întoarce liniștit în țară cînd dorește. Fiindcă își cunoaște "stăpîinii" n-are curajul să vină în vacanțe acasă, ci se reîntoarce în țară abia după terminarea studiilor, plin de idei și, din păcate, plin de sine.

După lege ar fi trebuit să fie judecat. El este însă lăsat să intre în țară cu toate bagajele, sute de volume de predici care îl vor inspira în anii ce urmează. Ești tentat să crezi că-și terminase misiunea în Anglia și începuse o alta în România. Să vedem!

Cei mai mulți nu-i cunoșteau trecutul. Din cînd în cînd, în predici, Iosif Ton pomenea în lacrimi căderea sa de la credință. Predica evanghelia cu o îndrăzneală neobișnuită și era din ce în ce mai ascultat și mai iubit.

A început să scrie memorii, proteste, datorită cărora s-au obținut o serie de drepturi pierdute prin acțiunea trădătoare a conducerii Uniunii Baptiste. Două din lucrările sale "Cine își va pierde viața" și "Manifestul creștin" au fost tipărite în străinătate și răspîndite în mii de exemplare în toată țara; traduse în engleză și germană, ele circulă și astăzi în occident.

Un post de 21 de zile - numai cu apă - ne-a ținut cu respirația tăiată; era un protest împotriva abuzurilor conducerii Uniunii Baptiste și, în special, împotriva eliminării din Seminarul Teologic Baptist a doi studenți proeminenți, Ianculovici Dimitrie și Prejban Ionel, persecutați fiindcă aceștia și nu numai ei, ci întreaga serie a anului doi de studii îl cereau pe Iosif Ton ca profesor la Seminar.